

EN FORSK- NINGSGS- REFORM FÖR FRAM- TIDEN

EN UTVÄRDERING AV
FOU-AVDRAGET

INNEHÅLL

FÖRORD	3
SAMMANFATTNING	4
1. BAKGRUND – DEN KUNSKAPSINTENSIVA TJÄNSTESEKTORN DRIVER SVERIGE FRAMÅT	6
En viktig forsknings- och utvecklingsreform	9
Brett politiskt stöd för ett FoU-avdrag	10
2. SÅ NYTTJAS FOU-AVDRAGET – EN KARTLÄGGNING	12
FoU-avdraget används allt mer	12
Endast 32 av 2 067 företag använde avdraget fullt ut 2016	14
3. ATT ÖKA FOU-AVDRAGET ÄR VIKTIGT	16
FoU-avdraget viktigt för innovationskraft och nya jobb	18
4. SVENSKA TEKNIK&DESIGNFÖRETAGEN VILL BIDRA TILL ETT STARKARE SVERIGE	22
Slutsatser och förslag	22
FOTNOTER	24
REFERENSER	26

VÅGA INVESTERA I FRAMTIDEN

Svensk forskning och innovation är världsledande. Vi på Svenska Teknik&Designföretagen vet detta, våra medlemsföretag är med och formar framtiden. Det kan handla om att utveckla nästa generations eldrivna fordon, höghastighetståg och förarlösa bilar eller att ta fram avancerade hydrauliska operationsrobotar som kan användas vid kirurgiska ingrepp. Oavsett forskningsområde skapar den tekniska utvecklingen tillväxt och jobb, men också en stark känsla av stolthet över de innovationer som våra medlemsföretag bidrar med. **Men för att Sverige, även fortsättningsvis, ska vara en framträdande forskningsnation, som konkurrerar på en allt tuffare världsarena, måste vi våga satsa än mer på forskning och utveckling. Vi måste våga investera i framtiden.**

När ministern för högre utbildning och forskning, Helene Hellmark Knutsson (S), 2016 presenterade forskningspropositionen sa hon: ”Sverige ska bli mer attraktivt för näringslivets investeringar i forskning och utveckling”. Det är en bra målsättning och **det är viktigt att regering och riksdag visar att de menar allvar med dessa högt ställda mål.**

Vi har målbilden klar för oss, Sverige ska vara ett land som attraherar och välkomnar den främsta kompetensen. För att nå dit måste vi göra det enklare och mer lönsamt för företag att anställa spetskompetens och bedriva högkvalitativ forskning och innovation i Sverige.

Därför presenterar vi denna rapport – den första granskningen av hur det avdrag för anställda som ägnar sig åt kvalificerad forskning och utveckling, FoU-avdraget, nyttjats under de tre år som det funnits. **Vi vill lyfta fram vad FoU-avdraget betyder för våra medlemsföretag och lämna förslag på hur avdraget kan förstärkas.** Vi vill att rapporten ska vara ett underlag för fortsatt diskussion och dialog om hur Sverige kan bli världens mest innovativa land.

MAGNUS HÖIJ

VD SVENSKA TEKNIK&DESIGNFÖRETAGEN

SAMMANFATTNING

2014 införde den dåvarande alliansregeringen ett skatteavdrag, FoU-avdraget, för att öka företagens satsningar på forskning och utveckling och främja innovationskraften i företag verksamma i Sverige. Förhoppningarna från politiken var högt ställda, både från regering och opposition. Nu är avdraget inne på sitt fjärde år och vi på Svenska Teknik&Designföretagen presenterar här den första sammanställning-

en av hur FoU-avdraget används. Vi har tagit del av ännu inte publicerade siffror från Skatteverket och kan konstatera att avdraget inte är så effektivt som avsetts. FoU-avdraget nyttjas allt mer men få företag når upp till avdragets maxgräns – knappt två procent av alla företag yrkade avdrag på maxbeloppet 2016.

Svenska Teknik&Designföretagen konstaterar att FoU-avdraget är en viktig reform som uppskattas av

Vi konstaterar att:

FOU-AVDRAGET ÄR POPULÄRT – över 2 000 företag använde sig av avdraget 2016.

NEDSÄTTNINGEN AV ARBETSGIVARAVGIFTERNA ÄR FÖR LITEN – endast 32 företag yrkade avdrag på maxbeloppet under 2016.

FÖRETAG INOM TEKNIKUTVECKLING OCH FORSKNING ANVÄNDER FOU-AVDRAGET MEST – bland de tio branscher som flitigast nyttjar avdraget återfinns företag verksamma inom teknisk forskning, programmering och teknisk konsultverksamhet samt industriteknik.

FoU-avdraget har enbart minskat statens intäkter från arbetsgivaravgifterna med **HÄLFTEN SÅ MYCKET SOM BERÄKNAT**.

företagen. Avdraget är träffsäkert eftersom det främst nyttjas av mindre och medelstora företag i branscher där forskning och utveckling är särskilt betydelsefullt. Just mindre och medelstora företag har svårt att rekrytera offentliga forskningsmedel och avdraget har stor betydelse bland annat för möjligheten att kunna anställa forskare och specialister, vilket annars kan vara svårt att finansiera i ett företags uppbyggnadsskede. Avdraget ger också företag i den kunskapsintensiva tjänstesektorn ökade möjligheter att anställa forskare vars arbete det är svårt att ta betalt för, men där forskarnas innovationer är avgörande för svensk konkurrenskraft, för företagens långsiktiga utveckling och för att bygga framtidens smarta samhälle.

FoU-avdraget har potential att bli ett kraftfullare verktyg för att stimulera forskning och utveckling i näringslivet. Nedsättningen per anställd är idag upp till tio procent av lönen, vilket är för lite för att företag med begränsade administrativa resurser ska finna det mödanvärt att ansöka om avdraget. Incitamenten skulle förstärkas genom

en ytterligare reducering av arbetsgivaravgifterna. Givet att intäktsbortfallet till statskassan enbart blivit hälften så stort som beräknat bör det finnas utrymme att kraftigt förstärka nedsättningen.

Svenska Teknik& Designföretagen föreslår att FoU-avdraget förstärks:

I ett första steg bör **NEDSÄTTNINGEN AV ARBETSGIVARAVGIFTERNA** per anställd öka från 10 till **20 PROCENT** av lönen.

I ett andra steg bör det **MAXIMALA AVDRAGET** per koncern öka från 230 000 kronor till **460 000 KRONOR** per månad.

Svenska Teknik&Designföretagen anser att regeringen skyndsamt bör initiera en utvärdering av FoU-avdraget i syfte att ge underlag för förslag om ett förstärkt avdrag som i än högre grad gynnar forskning och utveckling inom den kunskapsintensiva tjänstesektorn.

1

2

1. BAKGRUND

DEN KUNSKAPS- INTENSIVA TJÄNSTESEKTORN DRIVER SVERIGE FRAMÅT

Under 1900-talet gick Sverige från att vara ett fattigt jordbruks-samhälle till att bli ett välmående industrisamhälle. I dag är Sverige ett högteknologiskt tjänstesamhälle och tjänstesektorn har blivit Sveriges i särklass största arbetsgivare. Tre av fyra förvärvsarbetande finns inom tjänstesektorn och andelen ökar för varje dag. Tjänstesektorn omfattar flera olika branscher med allt från handel och service till mer kunskapsintensiva branscher såsom IT, design, produkt och system-utveckling samt juridiska och tekniska konsulter. Och det är bland de kunskapsintensiva företagen som tillväxten sker. Sedan 1990-talet

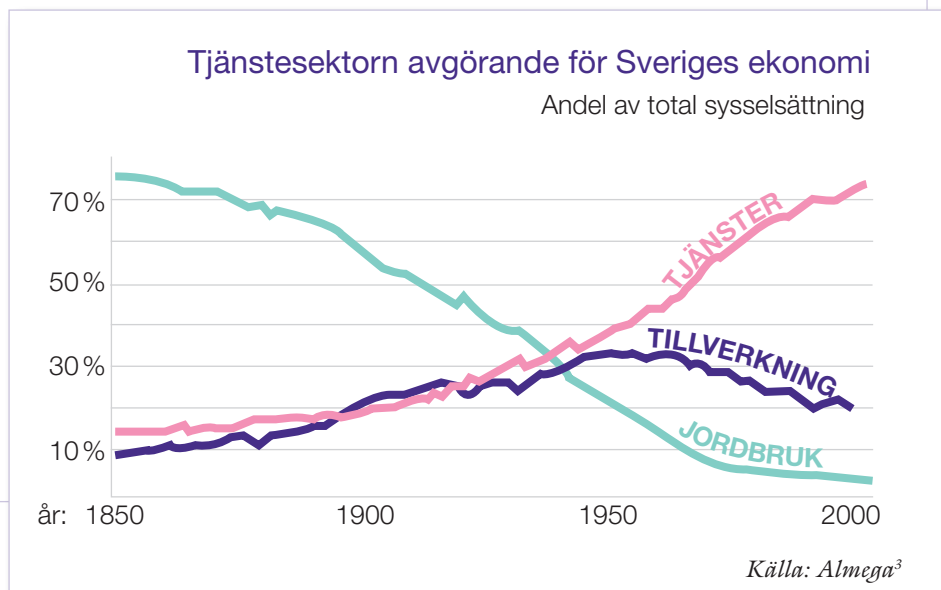
fram till i dag är det denna sektor som vuxit mest och bidragit till en ökad sysselsättning. Tillväxten är mer än fyra gånger högre i den kunskapsintensiva tjänstesektorn än vad den är i industrin. Företagen kännetecknas av verksamheter med mycket högt kunskapsinnehåll och en stor andel högutbildad personal. Kunskapsutveckling, forskning och innovation är kärnan i dessa företags utveckling och de driver på många sätt svensk arbetsmarknad framåt.¹

Sverige konkurrerar sällan med låga löner, i stället ses Sverige som ett tekniskt moget land med forskning i framkant.² Satsningar på forskning och utveckling är två

nyckelfaktorer till detta. Genom forskning och utveckling skapas hållbar ekonomisk tillväxt, vilket i sin tur leder till starkare konkurrenskraft. För ett exportberoende land som Sverige är därför satsningar på forskning och utveckling helt avgörande.

Sverige är bland de fem länder i OECD som investerar mest i forskning och utveckling som andel av BNP.⁴ Näringslivets FoU-utgifter som andel av BNP minskade mellan åren 2009 till 2011, men ökade därefter. Näringslivets FoU-utgifter uppgick till cirka 94,8 miljarder kronor under 2015 vilket

motsvarade 2,3 procent av BNP.⁵ Men det räcker inte. För att verkligen ligga i framkant, och för att forskning och utveckling ska skapa ökade skatteintäkter och arbetstillfällen, måste Sverige bli bättre på att ta fram kommersiella varor och tjänster från den forskning som bedrivs. Forskning måste gå från att vara en inkom akademisk exercis till att bli affärsmässigt relevant. Ett sätt att bidra till detta är att skapa incitament för privata företag att satsa mer på forskning och utbildning. Först då kan forskningsresultat användas till att skapa tillväxt, arbetstillfällen och bidra till utvecklingen i samhället.

FoU-avdragets tillkomst

Sedan 1 januari 2014 har företag i Sverige möjlighet att yrka avdrag på arbetsgivaravgiften för anställda som utför arbete inom kvalificerad forskning och utveckling (FoU). Det så kallade FoU-avdraget syftar till att ge incitament för små och medelstora företag med begränsad budget att investera i FoU-verksamhet.

Avdraget är på 10 procent av lönen och begränsas till 230 000 kronor per koncern och månad. FoU-avdraget regleras i 2 kap. 29–31 §§ socialavgiftslagen (2000:980).

Källa: Skatteverket⁶

En viktig forsknings- och utvecklingsreform

Avdrag för forskning och utveckling är inte något nytt. Redan mellan åren 1972–83 fanns ett särskilt avdrag för företag som bedrev forskning. Avdraget avskaffades emellertid då reglerna inte ansågs ha önskad effekt. Dessutom ansågs reglerna vara alltför komplicerade för såväl företag som för skatteförvaltningen.⁷ Innan FoU-avdraget återinfördes 2014 var Sverige ett av få länder i OECD och EU som inte hade skatteincitament för forskning och utveckling. I en OECD-analys av svensk forskningspolitik konstaterades 2012 att nya insatser var nödvändiga för att Sverige inte skulle halka efter på forskningsområdet.⁸

Den 13 januari 2011 beslutade den sittande alliansregeringen att tillsätta en kommitté – Företagsskattekommittén – med uppdrag att se över beskattningen av företag och i det sammanhanget också föreslå skatteincitament för ökad forskning och utveckling. Den 26 september 2012 överlämnades delbetänkandet Skatteincitament för forskning och utveckling (SOU 2012:66).

Utredningen föreslog ett avdrag på arbetsgivaravgifterna med tio procent av lönesumman upp till en maxgräns på 230 000 kronor per koncern och månad. Men avdraget höll på att bli mycket lägre än så. När regeringen via Finansdepartementet innan sommaren 2013 skickade ett reviderat förslag till FoU-avdrag till Lagrådet hade regeringen sänkt takbeloppet till 37 500 kronor per koncern och månad. Från Finansdepartementet försvarade man den lägre ambitionsnivån med att det var en prioriteringsfråga och att man på detta sätt gynnade mindre företag.⁹ I höstbudgeten samma år hade regeringen ändrat sig och återgått till det ursprungliga förslaget från Företagsskattekommittén med ett maxtak om 230 000 kronor per koncern och månad. Det beräknades minska statens intäkter från arbetsgivaravgifterna med cirka en miljard kronor per år och försvaga de offentliga finanserna med 790 miljoner kronor per år.¹⁰

Införandet av nya skatteincitament för forskning och utveckling motiverades av flera skäl. Regeringen menade bland annat att skatte-

reduktionen förväntades leda till ökade investeringar i forskning och utveckling. Dessutom kunde bättre förutsättningar på området ha en positiv inverkan på Sveriges tillväxt eftersom forskning och utveckling tenderar att generera kunskap som överförs till stora delar av den totala ekonomin. Företagen expanderar, anställer och skapar tillväxt. Genom skattereduktioner ville regeringen särskilt uppnå ett system som gav stöd till synergier och innovativ forskning – så kallade klusterskapande effekter. Att flertalet andra EU-länder hade liknande avdrag för forskning och utveckling lyftes också upp som ett skäl.¹¹

Storbritannien var ett av de länder som hade generösa skattelättnader för företag som bedrev forskning och utveckling. Företag i Storbritannien kunde få skattelättnader i form av extra avdrag vid inkomstbeskattningen med upp till 225 procent av utgifterna för FoU. För små och medelstora företag var avdraget 225 procent av utgifterna och för övriga företag var avdraget 130 procent. Skatteincitamentet innebar alltså att brittiska företag vid inkomstbeskattningen fick rätt till ett avdrag som översteg de faktiska FoU-utgifterna. Det extra avdraget gällde dock inte för kapitalinvesteringar och för små och medelstora

företag fanns ett tak som innebar att avdraget inte fick överstiga 7,5 miljoner euro per FoU-projekt. Samtidigt kunde outnyttjade avdrag rullas framåt och räknas av mot framtida vinster.¹²

Alliansregeringens avsikt var också att skattereduktioner skulle minska riskerna för små och medelstora företag att investera i forskning och utveckling.¹³ Reglerna om ned-sättning av arbetsgivaravgifter för personer som arbetar med forskning eller utveckling trädde i kraft den 1 januari 2014.¹⁴

Brett politiskt stöd för ett FoU-avdrag

Från branschorganisationernas håll välkomnade man FoU-avdraget men efterfrågade samtidigt fler reformförslag.¹⁵ Det politiska stödet för FoU-avdraget var brett och avdraget mottogs i allmänhet väl vid införandet 2014. Alliansregeringen stod bakom avdraget men liknande förslag fanns från Socialdemokraterna som föreslog FoU-avdrag på såväl bolagsskatten som arbetsgivaravgiften för nystartade företag med FoU-verksamhet. Förslagen presenterades i Socialdemokraternas skuggbudget våren 2012.¹⁶ Även Vänsterpartiet hade 2006 motionerat om skatteavdrag för forskning och utveckling.¹⁷

Peter Honeth (L), före detta statssekreterare med ansvar för högre utbildning och forskning, Utbildningsdepartementet

Peter Honeth var statssekreterare med ansvar för högre utbildning och forskning i utbildningsdepartementet när FoU-avdraget arbetades fram. Han understryker att forskning och utveckling är av stor betydelse för det enskilda företags utveckling men också för svenskt näringslivs konkurrenskraft. Han lyfter särskilt fram två skäl till varför regeringen införde FoU-avdraget. För det första kan det vara svårt för mindre och medelstora företag att ta betalt för forsknings- och utvecklingsinsatser.

– Jämfört med andra investeringar är det svårt för mindre och medelstora företag att kunna räkna hem satsningar på FoU. Då underlättar ett avdrag, säger Peter Honeth.

För det andra handlar det enligt Peter Honeth mer om att Sverige måste kunna erbjuda konkurrenskraftiga villkor så att större kunskapsintensiva företag väljer att etablera sin forskningsverksamhet här i Sverige. Flera av Sveriges viktigaste konkurrentländer – så som Storbritannien och Nederländerna – hade tidigare infört generösa avdrag för att främja forskning och utveckling i företagen och det var därför viktigt för den svenska regeringen att erbjuda konkurrenskraftiga villkor för FoU-verksamhet i företagen.

Blev då FoU-avdraget lika framgångsrikt som regeringen avsåg? Peter Honeth påminner om att regeringen vid införandet utlovade en utvärdering av effekterna av FoU-avdraget och han tycker att det är dags för en sådan utvärdering nu. Därefter hoppas han att det ska bli möjligt att bygga ut reformen.

– Så här i efterhand kan jag konstatera att FoU-avdraget blev alltför återhållsamt. Jag skulle gärna se att avdraget blir mer generöst med en höjd maxgräns, säger Peter Honeth.

Peter Honeth

JAG SKULLE GÄRNA SE ATT AVDRAGET BLIR MER GENERÖST

2. SÅ NYTTJAS FOU-AVDRAGET

EN KARTLÄGGNING

FoU avdraget har nyttjats sedan 2014. I detta avsnitt redovisas ännu inte publicerad statistik över avdraget och dess användning.

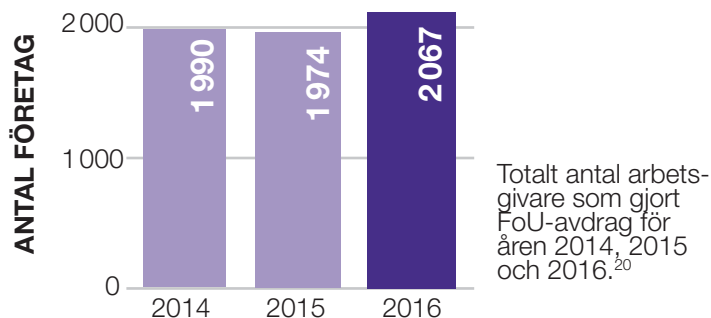
FoU-avdraget används allt mer

Företagsskattekommittén beräknade att FoU-avdraget skulle nyttjas av drygt 2 500 företag årligen. Under reformens första år hade totalt 1 990 företag yrkat avdrag. Konsulter inom små och medelstora tjänsteföretag stod för drygt hälften av de yrkade avdragen och tillverkan-

de företag stod för drygt 20 procent. 2016 använde sig 2 067 företag av avdraget, en ökning med drygt fem procent från året innan.^{18,19}

FoU-avdraget beräknades minska statens intäkter från arbetsgivaravgifterna med 1,08 miljarder kronor per år.²¹ I snitt har avdraget inneburit 503 miljoner kronor per år i minskade intäkter. Intäktsbortfallet från arbetsgivaravgifterna är således enbart hälften så stort som beräknat. Detta oräknat hur många fler arbetstillfällen som skapats och som därmed ökat skatteintäkterna.

Antalet företag som använder sig av avdraget ökade 2016

Intäktsbortfallet från FoU-avdraget avsevärt mindre än prognos

Statens årliga inkomstbortfall i miljoner kronor.

Källa: Skatteverket²², Regeringen²³

Storstäder och universitetsstäder i topp när det gäller användning av FoU-avdrag – men avdraget har en stor geografisk spridning

Det är framför allt i och kring storstäderna samt i universitetsstäderna avdraget används flitigast. Av de 2 067 företagen som 2016 använde sig av avdraget var 440 registrerade i Stockholm, 155 i Göteborg och 122 i Lund. Samtidigt är en majoritet av företagen som använder FoU-avdraget registrerade utanför Stockholm, Göteborg, Lund, Uppsala och Linköping.

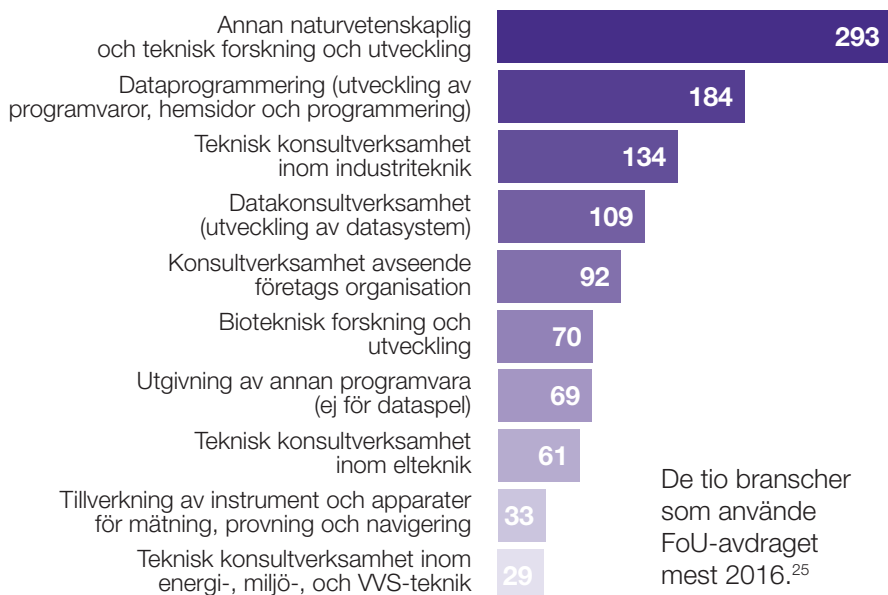

De fem kommuner med flest antal företag som 2016 använde sig av FoU-avdraget.²⁴

Statistik från Skatteverket visar att det framför allt var företag inom teknisk forskning, programmering

och teknisk konsultverksamhet samt industriteknik som använde sig av FoU-avdraget under 2016.

Företag inom teknikutveckling och forskning använder FoU-avdraget mest

Endast 32 av 2 067 företag använde avdraget fullt ut 2016

Trots att antalet företag som använder avdraget ökar visar statistik från Skatteverket att få företag ansöker om avdrag nära maxbeloppet.

Medelavdraget år 2016 uppgick till 27 413 kronor per koncern och månad och endast 32 bolag nyttjade det fulla avdraget på 230 000 kronor per månad.

A hand is shown using a precision tool, possibly a soldering iron or a probe, on a complex electronic circuit board. The background is a blurred, futuristic cityscape with glowing lights and structures, suggesting a high-tech or industrial environment. The overall color palette is dominated by purples and blues.

Räkneexempel

Framtidens teknik AB är ett företag med tio anställda. Företaget utvecklar lasermätare för industrin och har en omsättning på drygt 30 miljoner kronor. Framtidens teknik AB har nyligen anställt Sara som dessförinnan doktorerat vid institutet för mikroteknologi och nanovetenskap vid Chalmers tekniska högskola – MC2 – där hon bedrev unik forskning inom mikro- och nanoteknologi. Sara har 50 000 kronor i månadslön. För detta betalar hennes arbetsgivare 15 710 kronor i arbetsgivaravgift. Av detta belopp får arbetsgivaren dra av tio procent av lönen – alltså 5 000 kronor varje månad. Framtidens teknik AB har långt kvar innan de når upp till maxbeloppet på 230 000 kronor per månad och avdraget på 5 000 kr per månad är också lågt sett till bolagets omsättning. Risken finns att Framtidens teknik AB avstår från att göra avdraget då beloppet är lågt i förhållande till den administrativa kostnaden.

Källa: Skatteverket⁶

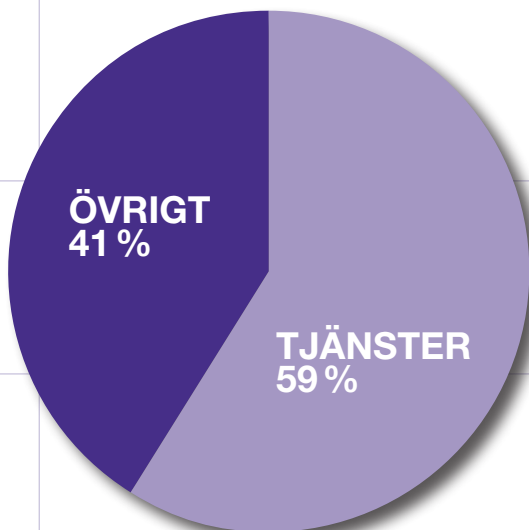
Arbetsgivaravgiften finns i olika storlekar beroende på ålderskategori. Avgiften gäller från 1 juni 2016 och ligger på 31,42 procent.²⁶

3. ATT ÖKA FOU-AVDRAGET ÄR VIKTIGT

Sverige är ett litet och exportberoende land. Svensk export står för nästan hälften av vår BNP och blir allt viktigare i en globaliserad värld. Men svensk export har tappat i marknadsandelar och utvecklingen har varit svagare än i många andra jämförbara länder. Under lång tid har exporten dominerats av varuexport, framför allt från den svenska industrin. De senaste åren har dock varuexporten minskat i

totalt exportvärde. Tjänsteexporten har däremot nästan fördubblats de senaste 25 åren.²⁷

Om man ser till förädlingsvärdet och fångar upp även tjänsteinnehållet i varuexporten, vilket är dolt i traditionell statistik, ser vi att andelen tjänster är hela 60 procent av Sveriges totala export. Av denna del utgör importerade insatstjänster 15,5 procent, övriga 43 procent utgörs av inhemskt producerade tjänster.²⁸

Nära 60 procent av Sveriges totala export utgörs av tjänster

Källa: OECD²⁹

Anna Skarenhed, vd EDAG Engineering AB, efterfrågar ett generösare FoU-avdrag för att öka nyttan för små och medelstora företag

Som beskrivits ovan är det tydligt att det är få bolag som använder avdraget fullt ut. Många små och medelstora företag vittnar om att avdraget uppfattas som svårtillgängligt och överskådligt. För mindre företag med en liten, eller ingen andel, administrativ personal kan det därför vara svårt att ansöka om FoU-avdrag. Ett företag som har FoU-anställda men inte gör avdrag för dessa är EDAG, ett konsultföretag inom fordonsindustrin som bland annat tar fram lätta karosser för framtidens elbilar.

– EDAGs svenska verksamhet är liten med cirka 80 anställda, det ställer krav på vår verksamhet. Vi har tyvärr inte råd med administrativ personal som inte jobbar med teknisk utveckling. Vilket innebär att incitamentet från exempelvis ett avdrag måste vara stort nog för att vi ska ha råd att prioritera det, säger Anna Skarenhed.

FoU-avdraget skulle kunna vara viktigt för många företags utveckling då det stimulerar satsningar på forskning och utveckling. Men avdraget är, med dagens utformning, underdimensionerat, vilket innebär förlorade affärsmöjligheter.

– Med ett välutvecklat avdrag hade vi kunnat anställa fler med den spetskompetens som vi behöver. Men just nu kostar avdraget mer än det smakar.

Ett välutvecklat avdrag är avgörande för kunskapsintensiva företag som driver den tekniska utvecklingen framåt. Kostnaderna är höga och marginalerna pressade. I dessa sammanhang kan ett avdrag vara skillnaden mellan att anställa fler eller låta bli.

JUST NU KOSTAR AVDRAGET MER ÄN DET SMAKAR

Anna Skarenhed

Även om företagens investeringar i forskning och utveckling har ökat kraftigt det senaste decenniet har en allt större andel av satsningarna gått till utlandet. De tio mest FoU-intensiva storföretagen i Sverige har sedan en tid tillbaka ökat andelen FoU-investeringar utomlands, samtidigt som man minskat andelen FoU-investeringar i Sverige. Denna trend riskerar att fortsätta.³⁰

FoU-avdraget viktigt för innovationskraft och nya jobb

FoU-avdraget har sänkt kostnaderna för företag som bedriver forsk-

ning och utveckling med drygt 500 miljoner kronor per år. De företag som investerar i forskning och utveckling vittnar om att de har en bättre chans att hävda sig på den globala marknaden. Konkurrenskraftiga företag i Sverige leder bland annat till ökad export och ökar möjligheten att attrahera utländska investeringar till Sverige.

Vår genomgång av FoU-avdraget har dock visat att avdraget är långt ifrån så effektivt som man från politiskt håll avsåg vid införandet. Orsaken beror till stor del på avdragets konstruktion. Att ned-sättningen av arbetsgivaravgifterna maximalt kan göras med tio procent

av lönen per anställd som ägnar sig åt forskning och utveckling leder till att summorna blir små, avdraget har därför begränsade incitamentseffekter. Avdraget uppfattas som viktigt, men ineffektivt, och vissa av Svenska Teknik&Designföretagens medlemsföretag väljer till och med att inte nyttja avdraget då de administrativa kostnaderna i vissa fall överstiger den vinst avdraget kan ge. För små företag med begränsade administrativa resurser och med få FoU-anställda blir vinsterna av avdraget marginella.

I oktober 2016 presenterade den så kallade Entreprenörskapsutredningen sitt betänkande *Entreprenörskap i det tjugoförsta århundradet* (SOU 2016:72). Utredningen diskuterar FoU-avdraget och konstaterar att avdraget genom takbegränsningen framförallt vänder sig till mindre företag, och att avdraget för större företag har begränsad ekonomisk betydelse. Som utredningen konstaterar utförs en del av de FoU-investeringar som registreras i de större företagen de facto i mindre företag. Statistik från SCB (2014) visar att cirka 20 procent av utgifterna för FoU utgörs av konsultkostnader. Det visar att FoU ofta utförs i samarbete mellan stora och små företag. I syfte att göra FoU-avdraget mer attraktivt för stora företag förordar Entreprenör-

örskapsutredningen att maxtaget om 230 000 kronor per koncern och månad avskaffas samtidigt som subventionsgraden sänks till fem procent av lönesumman. Enligt utredningen skulle detta kunna göras utan ett bortfall av skatteintäkter.³¹

Svenska Teknik&Designföretagen anser att det finns skäl att höja maxtaget och utveckla avdraget, men anser att det är helt fel att sänka subventionsgraden till fem procent av lönen. Det skulle avsevärt försämra incitamenten för små och medelstora företag att investera i forskning och utveckling. Dessa incitament behöver tvärtom förbättras. FoU-avdraget i utvecklad form är ett effektivt sätt att öka FoU-investeringar i just små och medelstora företag.

Svenska Teknik&Designföretagen anser att den enskilt viktigaste reformen är att ytterligare reducera arbetsgivaravgiften för anställda som arbetar med forskning och utveckling. Med ett utökat FoU-avdrag skulle fler företag våga satsa på forskning och utveckling i Sverige, vilket i sin tur leder till en starkare innovationskraft i Sverige med ökad sysselsättning, nya jobb och starkare tillväxt som följd.

Mikael Vatn, vd på Etteplan Sweden AB, vill se ökad stimulans för forskning och utveckling

Skatteavdraget för FoU-anställda är ett effektivt sätt att släppa fram innovationskraften i små och medelstora företag inom tjänstesektorn. Många företag använder sig i dag av möjligheten till avdraget, vilket stärker svensk konkurrenskraft. Etteplan är ett av de företag som använder sig av avdraget.

– Vi på Etteplan är specialister inom industridekniska lösningar, inbyggda system & IoT samt teknisk dokumentation. Företaget är i dag marknadsledare i Finland och bland de största företagen inom branschen i Sverige. Vi har använt avdraget sedan det introducerades 2014. FoU-avdraget har inneburit att vi kunnat erbjuda våra kunder en högre andel spetskompetens inom vissa särskilt viktiga områden så som utveckling av termiska modeller och testmetoder för Li-jon batterier till elhybrid-fordon, berättar Mikael Vatn, vd på Etteplan Sweden AB.

Forskare och beslutsfattare har i samhällsdebatten lyft behovet av att stimulera innovation i små och medelstora företag för att skapa tillväxt. Men för en del företag kan det kännas främmande att anställa en person med lång och gedigen akademisk bakgrund. Företagen är inte alltid vana att satsa på forskning och utveckling. För företag som Etteplan har FoU-avdraget varit starkt bidragande för att de ska ha möjlighet att våga investera i innovativ forskning.

Mikael Vatn

– FoU-avdraget har varit oerhört värdefullt för oss och vårt bidrag till forskningsverksamhet. Det har inneburit att vi kunnat satsa på utbildning för flera av våra medarbetare. Vi har även kunnat ta in ny spetskompetens till företaget tack vare FoU-avdraget, vilket breddat oss som företag.

Värdet av FoU-avdraget är tydligt och skulle avdraget minska eller helt försvinna skulle konsekvenserna vara allvarliga för många av de företag som använder avdraget.

– Skulle avdraget tas bort helt vore det mycket dåligt. Det hade kanske till och med inneburit att vi hade varit tvungna att säga upp värdefulla medarbetare. Det skulle så klart påverka våra möjligheter att behålla spetskompetensen inom företaget. Vårt erbjudande mot kund skulle hamna längre ner i värdekedjan vilket skulle innebära färre affärer.

Många företag efterfrågar ett mer utvecklat avdrag. En sådan satsning skulle leda till att fler företag skulle våga satsa på forskning och utveckling och att de företag som redan använder avdraget skulle kunna utöka sina investeringar.

– Avdraget bör absolut utökas. Öka avdragets storlek per anställd och höj maxbeloppet för varje enskilt företag. Detta skulle leda till ökade satsningar på forskning. Fler skulle kunna anställas och ett större mervärde skulle skapas genom utveckling av både ny teknik men även nya sätt att arbeta, slår Mikael Vatn fast.

**VI HAR KUNNAT TA IN
NY SPETSKOMPETENS
TILL FÖRETAGET TACK
VARE FOU-AVDRAGET**

4. SVENSKA TEKNIK&DESIGN- FÖRETAGEN VILL BIDRA TILL ETT STARKARE SVERIGE

Slutsatser och förslag

Många av Svenska Teknik&Design-företagens medlemmar bedriver i dag avancerad forskning och utvecklar ny teknologi och innovativa lösningar. Kunskapsproduktionen kan snabbt omvandlas till kommersiella varor och tjänster som skapar tillväxt och arbetstillfällen och som ger mervärde för fler än bara det egna företaget.

FoU-avdraget är en viktig reform som har förbättrat svensk konkurrenskraft. Den har hjälpt företag verksamma i Sverige att bidra till ökad tillväxt och fler arbetstillfällen. Men avdraget har varit för snålt tilltaget, och i den senaste forsknings-

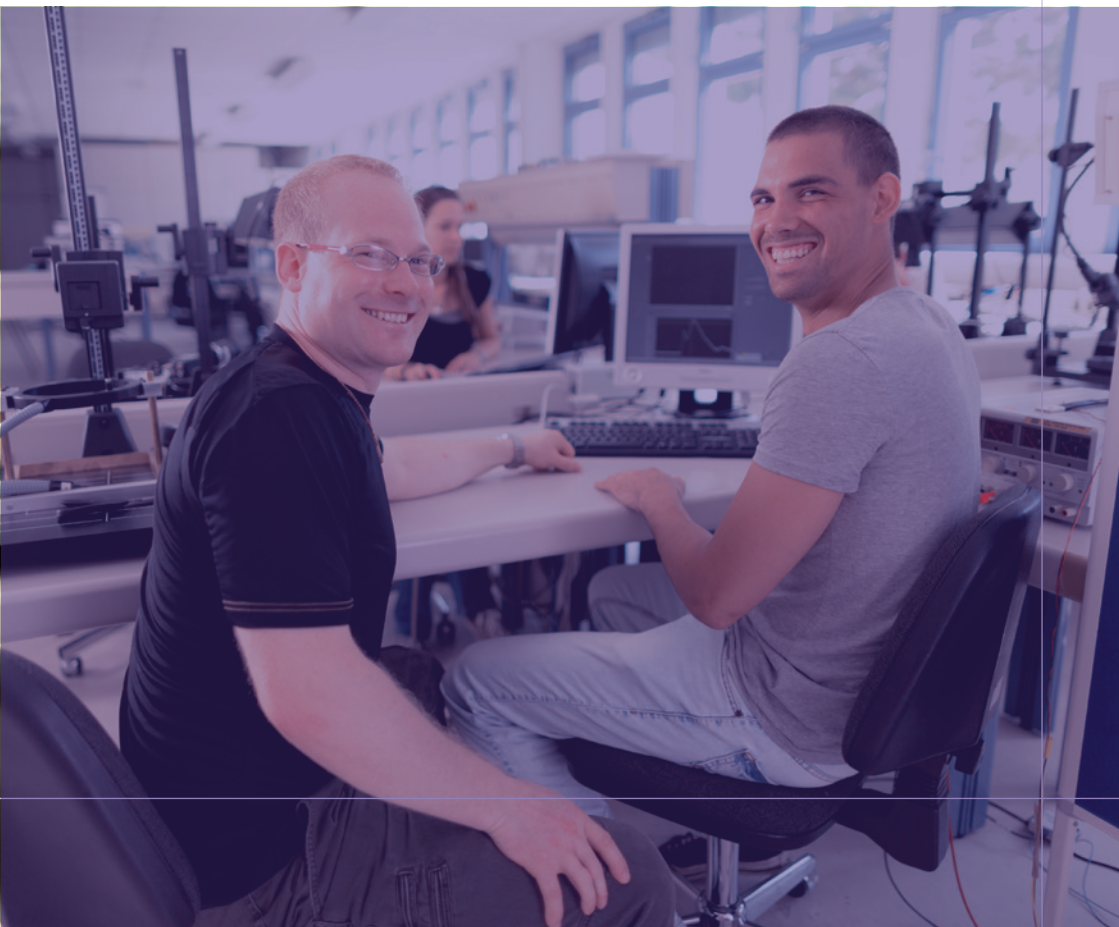
propositionen, som presenterades 2016, lämnas FoU-avdraget oförändrat. I dagsläget är avdraget för litet sett till varje enskild anställd och för litet för att alla de företag som bedriver forskning och utveckling ska finna det meningsfullt att göra FoU-avdrag.

FoU-avdraget har potential att bli ett kraftfullare verktyg för att stimulera forskning och utveckling i näringslivet. Incitamenten skulle förstärkas genom en ytterligare reduktion av arbetsgivaravgifterna. Givet att intäktsbortfallet till statskassan enbart blivit hälften så stort som beräknat bör det finnas utrymme att kraftigt förstärka nedsättningen.

Svenska Teknik&Designföretagen föreslår därför att FoU-avdraget förstärks:

- I ett första steg bör nedsättningen av arbetsgivaravgifterna per anställd öka från 10 till 20 procent av lönen för anställda som ägnar sig åt forskning och utveckling.
- I ett andra steg bör det maximala avdraget per koncern öka från 230 000 kronor till 460 000 kronor per månad.

Svenska Teknik&Designföretagen anser att regeringen skyndsamt bör initiera en utvärdering av FoU-avdraget i syfte att ge underlag för förslag om ett utvidgat avdrag som på allvar gynnar forskning och utveckling inom den kunskapsintensiva tjänstesektorn. Ett utökat avdrag kommer gynna hela näringslivet och förbättra den svenska konkurrenskraften.

1. Almega 2009, Kunskapsintensiva tjänsteföretag i Sverige och Stockholm – Statistik och Fallbeskrivningar
2. Dutta, et al., 2015, The Global Information Technology Report 2015 – ICTs for Inclusive Growth
3. Almega 2009, Kunskapsintensiva tjänsteföretag i Sverige och Stockholm – Statistik och Fallbeskrivningar
4. Regeringens proposition 2016/17:50 Kunskap i samverkan – för samhällets utmaningar och stärkt konkurrenskraft
5. Regeringens proposition 2016/17:50 Kunskap i samverkan – för samhällets utmaningar och stärkt konkurrenskraft
6. Skatteverket 2014, <https://www4.skatteverket.se/rattsligvagledning/edition/2014.1/1334.html>
7. Regeringen 2012, Skatteincitament för forskning och utveckling – Delbetänkande av Företagsskattekommittén
8. Regeringen 2016, Entreprenörskap i det tjugoförsta århundradet Del 1 – Betänkande av Entreprenörskapsutredningen
9. Life Science Sweden 2013, FoU-avdrag slår snett, <http://www.lifesciencesweden.se/biotech/fou-avdrag-slar-snett/>
10. Regeringen 2012, Skatteincitament för forskning och utveckling – Delbetänkande av Företagsskattekommittén
11. Regeringen 2012, Skatteincitament för forskning och utveckling – Delbetänkande av Företagsskattekommittén
12. Regeringen 2012, Skatteincitament för forskning och utveckling – Delbetänkande av Företagsskattekommittén
13. Regeringen 2012, Skatteincitament för forskning och utveckling – Delbetänkande av Företagsskattekommittén
14. Skatteverket 2014, <https://www4.skatteverket.se/rattsligvagledning/edition/2014.1/1334.html>
15. Sweden Bio 2016, SwedenBIO välkomnar långsiktighet – men fler kraftfulla insatser behövs, <http://www.mynewsdesk.com/se/swedenbio/pressreleases/swedenbio-vaelkomnar-laangsigktighet-men-fler-kraftfulla-insatser-behoevs-1673725>

16. Ny teknik 2012, S föreslår FoU-avdrag för nya bolag, <http://ret.nu/vOW8Kfln>
17. Motion till riksdagen 2006/07:Sk251 av Kent Persson m.fl. (v), FoU i små och medelstora företag <http://data.riksdagen.se/dokument/GU02Sk251>
18. Almega 2015, Skatteavdrag för FoU-anställda en solklar framgång, <http://blogg.almega.se/blog/2015/03/10/skatteavdrag-for-fou-anstallda-en-solklar-framgang/>
19. Niemenmaa, Timo. 2017, Skatteverket. E-mejl 20 februari
20. Niemenmaa, Timo. 2017, Skatteverket. E-mejl 20 februari
21. Regeringen 2012, Skatteincitament för forskning och utveckling – Delbetänkande av Företagsskattekommittén
22. Niemenmaa, Timo. 2017, Skatteverket. E-mejl 20 februari
23. Regeringen 2012, Skatteincitament för forskning och utveckling – Delbetänkande av Företagsskattekommittén
24. Niemenmaa, Timo. 2017, Skatteverket. E-mejl 20 februari
25. Niemenmaa, Timo. 2017, Skatteverket. E-mejl 20 februari
26. Skatteverket 2017, <https://www.skatteverket.se/foretagoch-organisationer/arbetsgivare/arbetsgivaravgifterochskatteavdrag/arbetsgivaravgifter.4.233f91f71260075abe8800020817.html>
27. OECD-WTO 2015, Trade in value added: Sweden
28. Almega 2016, De svenska värdeskaparna – Tjänster i huvudrollen
29. OECD 2015, Trade in Value Added: Sweden, http://stats.oecd.org/Index.aspx?DataSetCode=TIVA2015_C3
30. Svenskt näringsliv 2015, Kunskapsekonomi på sluttande plan? – En undersökning av företagens FoU i Sverige
31. Regeringen 2016, Entreprenörskap i det tjugoförsta århundradet Del 1

- Almega 2009, *Kunskapsintensiva tjänsteföretag i Sverige och Stockholm – Statistik och Fallbeskrivningar*
- Almega 2015, *Skatteavdrag för FoU-anställda en solklar framgång*, <http://blogg.almega.se/blog/2015/03/10/skatteavdrag-for-fou-anstallda-en-solklar-framgang/>
- Almega 2016, *De svenska värdeskaparna – Tjänster i huvudrollen*
- Dutta, et al., 2015, *The Global Information Technology Report 2015 – ICTs for Inclusive Growth*
- Ekonomifakta 2016, *Export och import över tid*, <http://www.ekonomifakta.se/Fakta/Ekonomi/Utrikeshandel/Export-och-import-over-tid/>
- Life Science Sweden 2013, *FoU-avdrag slår snett*, <http://www.lifesciencesweden.se/biotech/fou-avdrag-slar-snett/>
- Motion till riksdagen 2006/07:Sk251 av Kent Persson m.fl. (v), *FoU i små och medelstora företag* <http://data.riksdagen.se/dokument/GU02Sk251>
- Niemenmaa, Timo. 2017, Skatteverket. E-mejl 20 februari
- Ny teknik 2012, *S föreslår FoU-avdrag för nya bolag*, <http://ret.nu/vOW8KfIn>
- OECD 2015, *Trade in Value Added: Sweden*, http://stats.oecd.org/Index.aspx?DataSetCode=TIVA2015_C3
- Regeringen 2012, *Skatteincitament för forskning och utveckling – Delbetänkande av Företagsskattekommittén*
- Regeringens proposition 2016/17:50, *Kunskap i samverkan – för samhällets utmaningar och stärkt konkurrenskraft*
- Regeringen 2016, *Entreprenörskap i det tjugoförsta århundradet Del 1 – Betänkande av Entreprenörskapsutredningen*
- Riksdagen, <http://data.riksdagen.se/dokument/GU02Sk251>
- Skatteverket 2014, <https://www4.skatteverket.se/rattsligvagledning/edition/2014.1/1334.html>
- Skatteverket 2017, <https://www.skatteverket.se/foretagochorganisationer/arbetsgivare/arbetsgivaravgifterochskatteavdrag/arbetsgivaravgifter.4.233f91f71260075abe8800020817.html>
- Svenskt näringsliv 2013, https://www.svensktnaringsliv.se/kommentaren/valkommen-stimulans-for-svensk-forskning_573250.html
- Svenskt näringsliv 2015, *Kunskapsekonomi på sluttande plan? – En undersökning av företagens FoU i Sverige*
- Sweden Bio 2016, *SwedenBIO välkomnar långsiktighet – men fler kraftfulla insatser behövs*, <http://www.mynewsdesk.com/se/swedenbio/pressreleases/swedenbio-vaelkomnar-laangsiiktighet-men-fler-kraftfulla-insatser-behoevs-1673725>

Svenska Teknik &
Designföretagen
● almeqa

Läs mer på std.se/stallningstaganden

www.STD.se